

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ,
присвячена 100-річчю
з дня народження
Ю. Л. КУРАКА

СУЧАСНІ ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ КЛІНІЧНОЇ МЕДИЦИНИ

для здобувачів освіти
другого (магістерського) рівня

25–26 квітня 2024 року

Тези доповідей



ОДЕСЬКИЙ
МЕДУНІВЕРСИТЕТ



НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ,
присвячена 100-річчю
з дня народження
Ю. Л. КУРАКА



СУЧАСНІ ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ КЛІНІЧНОЇ МЕДИЦИНИ

для здобувачів освіти
другого (магістерського) рівня

25–26 квітня 2024 року

Тези доповідей



ОДЕСЬКИЙ
МЕДУНІВЕРСИТЕТ

УДК 06.091.5:061.3:61-057.875
С91

Головний редактор:

ректор, академік НАМН України,
професор Валерій ЗАПОРОЖАН

Заступниця голови:

науковий керівник Ради СНТ та ТМВ
професор Ольга ЮШКОВСЬКА

Редакційна рада:

професор Валерія МАРІЧЕРЕДА,
професор Світлана КОТЮЖИНСЬКА
доцент Олена ФІЛОНЕНКО,
доцент Антон ШАНИГІН

Сучасні теоретичні та практичні аспекти клінічної медицини
С91 для здобувачів освіти другого (магістерського) рівня [Електронне ви-
дання] : наук.-практ. конф. з міжнар. участю, присвячена 95-річчю
з дня народження Ю. Л. Курака. Одеса, 25–26 квітня 2024 року :
тези доп. — Одеса : ОНМедУ, 2024. — 108 с.

ISBN 978-966-443-132-0

У тезах доповідей міжнародної науково-практичної конференції здо-
бувачів другого (магістерського) рівня освіти, присвяченої 100-річчю з
дня народження професора Ю. Л. Курака, наведено матеріали учасників
зібрання, а також іменний покажчик доповідачів.

УДК 06.091.5:061.3:61-057.875

γ-глобіну відбувається за допомогою фактора транскрипції BCL11A. CRISPR/Cas9 “Casgevy” використовується для інактивації роботи гена BCL11A(2p16.1), що відновлює синтез γ-глобіну і реактивує продукцію фетального гемоглобіну. Редагування генів на базі CRISPR/Cas9 технології є перспективним напрямом лікування спадкових захворювань.

ФЕОМЕЛАНІН ЯК КАНЦЕРОГЕННИЙ ФАКТОР

Коломієць П. В.

*Науковий керівник — к. мед. н.,
доц. Шевеленкова А. В.*

*Одеський національний медичний університет,
м. Одеса, Україна*

Проведено аналіз літератури стосовно канцерогенного ефекту феомеланіну, синтезом якого зумовлено поєднання таких ознак людини як руде волосся, світла шкіра, наявність ластовиння та підвищений ризик розвитку раку шкіри, у тому разі меланоми. Клітини шкіри людини меланоцити синтезують два типи меланіну — пігмент еумеланін чорного кольору та феомеланін червоного/помаранчевого кольору. Їх співвідношення визначають колір шкіри та чутливість шкіри до впливу ультрафіолетових променів. Ультрафіолетове опромінення — це основний етіологічний фактор всіх форм раку шкіри, включаючи меланому. Пігмент меланін захищає клітини шкіри від пошкодження ДНК і мутагенного впливу сонячного ультрафіолетового випромінювання.

Синтез меланіну (меланогенез) — багатоступеневий процес. Важливу роль в регуляції меланогенезу мають гени, які кодують α-меланоцитостимулюючий гормон (α-MSH) та рецептор меланокортину 1 (MC1R). Рецептор MC1R є ключовою сигнальною молекулою на меланоцитах, яка реагує на α-MSH індукцією експресії ферментів, відповідальних за синтез еумеланіну. Люди з рудим волоссям мають мутації в гені MC1R, що спричиняють його інактивацію. Синтез еумеланіну припиняється. Меланоцити починають продукувати феомеланін. Фотозахисними властивостями характеризується чорний пігмент еумеланін, тоді як феомеланін не захищає клітини від проникнення УФ променів. В ДНК клітин під впливом УФ виникають і накопичуються мутації. Крім цього феомеланін може сприяти мутагенному/канцерогенному ефекту через його здатність генерувати активні форми кисню у відповідь на ультрафіолетове випромінювання та здатність зменшувати антиоксидантні властивості клітин споживаючи запаси глутатіону. Таким чином, пігмент феомеланін підвищує у людей з рудим волоссям ризик розвитку раку шкіри і, перш за все, меланоми.

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ВМІСТУ ПОПЕРЕДНИКІВ СИНТЕЗУ КАТЕХОЛАМІНІВ І КРЕАТИНУ В ІНТАКТНИХ СТАТЕВОЗРІЛИХ ТВАРИН ТА ЇХНІХ НАЩАДКІВ

Пелехович Є. Є.

*Науковий керівник — ст. викл. Костіна А. А.
Одеський національний медичний університет,
м. Одеса, Україна*

Граничні стани організму, що створюються дією екстремальних факторів довкілля, супроводжуються напруженою компенсаторно-адаптаційною системою, до яких відноситься симпато-адреналова та кретинкізна системи.

Для глибокої і різнобічної характеристики функціонування цих систем у тварин різного віку необхідно простежити весь ланцюжок біосинтезу катехоламінів та креатину, їх динаміку вмісту у периферійній ланці (кров) та екскрецію з сечею. Тому метою цієї роботи було дослідження лише окремої ланки функціонування цих систем, а саме визначення вмісту амінокислот фенілаланіну і тирозину та попередників обміну креатину — амінокислот аргініну, гліцину, гуанідинацетату у крові та сечі експериментальних тварин та проведена їх порівняльна характеристика.

Як показали проведені дослідження, у крові інтактних статевозрілих тварин спостерігається збільшення майже на третину вмісту фенілаланіну порівняно з тирозином, а ось виводиться з сечею тирозину у 1,8 рази більше, ніж фенілаланіну. Така ж сама картина виявлена і у крові інтактних 1-місячних щурят, але на відміну від інтактних статевозрілих щурів, вміст як фенілаланіну, так і тирозину на 34 % та 37 % відповідно вище, а ось екскреція їх з сечею суттєво нижча у порівнянні з їх батьками.

Що стосується вмісту у крові гліцину, то він перевершує сумарний вміст всіх досліджуваних амінокислот як у статевозрілих, так і у 1-місячних тварин, оскільки є незамінною амінокислотою та має значні екзогенні та ендогенні джерела. Концентрація аргініну у крові інтактних статевозрілих тварин майже у 10 разів перевищує вміст гуанідинацетату, але у 2,7 рази менше за вміст гліцину. З сечею екскретується у 3,3 рази менше аргініну, ніж гліцину. У крові інтактних 1-місячних щурят вміст аргініну і гліцину значно вище ніж у статевозрілих тварин, на відміну від концентрації гуанідинацетату, яка суттєво не відрізняється від цього показника у статевозрілих тварин. А ось екскреція аргініну з сечею у щурят значно перевищує цей показник порівняно з їх батьками.

Аналізуючи отримані результати, можна дійти висновку, що функціонально симпато-адреналова та креатинутворююча системи щурят значно слабші, ніж у статевозрілих тварин, а вища

концентрація фенілаланіну, тирозину, аргініну, гліцину та глікоціаміну у крові шурят і менша екскреція їх з сечею, можливо, пов'язані з посиленням біосинтетичних процесів у молодих тварин.

ВПЛИВ АКТИВАЦІЇ ТРАНСКРИПЦІЙНОГО ФАКТОРА NF-κB ЗА УМОВ ВИСОКОКАЛОРИЙНОЇ ДІЄТИ НА АКТИВНІСТЬ L-АРГІНІН-ЗАЛЕЖНИХ ФЕРМЕНТІВ ЦИКЛУ ОКСИДУ АЗОТУ В СІМ'ЯНИКАХ ЩУРІВ

Костенко Г. В.

*Науковий керівник — д. філос. н.,
доц. Акімов О. С.*

*Полтавський державний медичний
університет, м. Полтава, Україна*

Актуальність. Цикл оксиду азоту важливий для багатьох біологічних процесів, включаючи регуляцію кровообігу та функції сім'яників. Транскрипційний фактор NF-κB є ключовим гравцем в регуляції запальних процесів та імунної відповіді. Висококалорійна дієта може спричинити активацію NF-κB, що може змінювати продукцію оксиду азоту за рахунок індукцйбельної ізоформи NO-синтази. На даний час недостатньо вивченим є питання щодо впливу активації NF-κB в сім'яниках за умов висококалорійної дієти (ВКД).

Метою даної роботи було визначити вплив аммоній піроллідиндітіокарбамату (ПДТК) на загальну активність NO-синтаз та аргіназ, активності конститутивних та індукцйбельної ізоформ NO-синтази в сім'яниках щурів за умов ВКД.

Матеріали та методи. Дослідження проведене на 18 щурах-самцях лінії «Вістар» масою 220–260 г. Тварини були розподілені на 3 групи по 6 тварин: перша — контрольна, друга група — тварини, яким в якості єдиного джерела пиття використовували 20 % розчин фруктози (Mamikutty N., 2014); третя група — яким на фоні ВКД 3 рази на тиждень вводили ПДТК в дозі 76 мг/кг. В сім'яниках щурів вивчали загальну активність NO-синтаз (зНОС) та аргіназ та активності конститутивних (κНОС) та індукцйбельної ізоформ NO-синтази (іНОС) (Єлінська А. М., 2019). Статистичну обробку проводили з використанням U-критерію Манна — Уїтні. Різницю між групами вважали статистично значущою при $p < 0,05$.

Результати. ВКД призводить до збільшення активності зНОС на 317,74 % відносно групи контролю. За цих умов, активність іНОС збільшилась на 358,18 % відносно групи контролю. Активність κНОС не змінилась. Активність аргіназ в зменшилась на 59,0 %. ВКД призводить до переважання NO-синтазного розщеплення L-аргініну в сім'яниках щурів, за рахунок поси-

лення за рахунок посилення активності іНОС. Введення ПДТК на фоні ВКД зменшує зНОС на 61 % відносно групи ВКД. Активність іНОС зменшилась на 62,30 % відносно групи ВКД. Активність κНОС не змінилась. Активність аргіназ збільшилась на 58,72 %.

Висновки. Активація NF-κB за умов висококалорійної дієти призводить до посилення NO-синтазного шляху метаболізації L-аргініну в сім'яниках щурів, за рахунок індукцйбельної ізоформи NO-синтази.

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МІЖ ДЕПРЕСІЄЮ ТА ЕПІЛЕПСІЄЮ

Литвинко Д. В.

*Науковий керівник — к. біол. н.,
доц. Онуфрієнко О. В.*

*Одеський національний медичний університет,
м. Одеса, Україна*

За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, більше 250 мільйонів людей страждають від депресії. Депресія дуже сильно впливає на думки та емоції хворих, змінюючи їх відчуття реальності, і як наслідок, трансформує їх поведінку до невпізнання. Депресія погіршує сон і апетит, заважає особистим стосункам. Хвора на депресію людина відрізняється сильною млявістю, що може перерости у синдром хронічної втоми. У повсякденному житті це призведе до зниження продуктивності як вдома, так і на роботі. За даними різних дослідників, розповсюдженість депресії у хворих на епілепсію сягає від приблизно 11,2 до 60,0 %, ці показники набагато перевищують показники депресії в загальній популяції, що дорівнюють 2–4 %.

Епілепсія є доволі поширеним розладом нервової системи впродовж багатьох століть, що може бути спровокованим різноманітним спектром етіологічних чинників. Проявляється цей розлад повторюваними епілептичними нападами з великою імовірністю виникнення порушення в різних психічних сферах і не є окремим діагнозом. Міжнародна протиепілептична ліга та Міжнародне бюро з епілепсії визначають дане захворювання як розлад, який характеризується сталою схильністю до виникнення епілептичних нападів, а водночас — нейробіологічними, когнітивними, психологічними та соціальними наслідками представленої вище патології. Одним із найбільш поширених непароксизмальних порушень в осіб з епілепсією є афективні розлади, серед яких найчастіше зустрічаються депресії.

Вважається, що депресія у хворих на епілепсію відрізняється від депресії, що пов'язана з іншими неврологічними захворюваннями, тому депресивні симптоми у таких випадках класифікують спираючись на тимчасовий зв'язок з епілепсією та епілептичними нападами. Незважаючи

Пальченко Д. Д. 79
 Пастухов О. О. 10, 31, 32
 Пелехович Є. Є. 27, 53
 Пеліван К. С. 56
 Первак М. П. 31, 32
 Перелигіна Є. В. 61
 Перепелиця А. В. 88
 Перчик А. О. 22, 56
 Пирогова А. С. 77
 Плетньов В. В. 32
 Плохотнюк В. П. 65
 Пойченко І. О. 36
 Полухович О. І. 83
 Полякова Р. Г. 74
 Приболовець К. О. 31, 32

 Разінкін О. С. 85
 Рашкова А. М. 41
 Ревурко А. П. 49
 Рибалка Д. О. 49
 Руденко О. В. 60
 Руських О. О. 54
 Рябенька О. Д. 30, 32

 Сабат А. А. 30
 Сабрам М. В. 35
 Самофалов А. 67
 Свідерська О. Г. 6, 52
 Слободян М. О. 100
 Сльота Д. В. 86
 Соболева Ю. С. 63
 Сорока С. 47
 Сорока С. Д. 64
 Столяр А. В. 100
 Стоянова Д. Д. 25

 Стронська А. С. 37
 Суслова О. І. 64, 100
 Сухенко А. К. 44

 Талабко Ю. О. 83
 Таран М. С. 57
 Тіпа Є. О. 76
 Ткаченко О. Т. 32
 Тодорова А. А. 13
 Тодорова О. І. 38
 Туфкчі А. В. 26

 Флуд О. М. 34

 Хаджи І. І. 90
 Ходос О. С. 53

 Чабан Є. М. 43
 Черненко А. О. 40
 Чистякова В. Р. 76
 Чуприна І. О. 54

 Шаповалова А. Л. 11, 29
 Шарафаненко Р. Р. 39
 Шимчій Д. А. 23
 Шкіндер К. А. 101
 Шнайдер К. С. 82

 Щеглов І. А. 30, 31

 Яловчук Е. Ю. 52
 Яременко А. В. 9

 Анеєв Akhtar Buch 92

 Hiraji Rime 96

 Huliieva V. 97
 Kolotvina L. I. 91
 Korkhova A. S. 95
 Kovpak A. V. 93

 Laribi Mariem 97
 Levchenko O. 93
 Loienko N. 97

 Maslii I. 93
 Meshmash Hind 98
 Mezahdia Younes 91
 Mohd Adnan Azhar 96
 Monika Malgorzata Bialoszycka 81
 Nabeel Mukri Kizhakkevalappil 96
 Myakishev Oleg 94

 Perchuk A. O. 91
 Pustova N. 97

 Rotar Oleksandr 93

 Sara Ashshak 98
 Sheeza Khan 95

 Volkonsky V. O. 92

 Zaffer Ali 94
 Ziti Badr 99